

יו"ר שכטרמן (במישרדו בתנועת-החרות) לא פטרויטי

יוזם נאמן (באסיפה של תנועת-התחיה) ח'ד-צדדי

הוועדה הפרלמנטרית, שבדקה את הנושא במהלך כהונתה של הכנסת התשיעית. ועדה זו הורכבה מנציגי כל המפלגות הגדולות ומחברי ועדות הכלכלה, הכספים, וועדת החוק-הביטחון. בראשה עמד יגאל אלון המנוח, ולאחר מותו החליף אותו יצחק רבין. במסקנות הביניים שהגישה הוועדה

ודווקא עליהם נתנו מתכנני התעלה את הדעת פחות מכל. במשך עשרות שנים שימש רעיון חפירת התעלה מגוף מדיני בידי ממשלות ישראל. מכיוון שהיה ברור שחפירת

ששמע במו אוניו, שתעלת-הימים אמורה לספק לפחות 20% מצורכי האנרגיה של ישראל.

למיספרים אלה אין שחר. אילו היתה תוכנית קטיף מבוצעת היום, היתה מפיקה אנרגיה השווה לכ-150 מיליון דולר בשנה, כאשר ישראל מוציאה שני מיליארד וחצי דולרים לשנה על אנרגיה. כלומר, היסכון של כ-7% בשנה. אך גם זו השערה אופטימית מאוד. אילו בוצעה התוכנית, ברור שהיה צורך בהסכמתה של ירדן, שהיתה תובעת, ומקבלת, מחצית מן האנרגיה היפוקת. כלומר, ישראל היתה חוסכת למעשה רק שלושה אחוזים וחצי מתיצורכת האנרגיה שלה.

אך שוב — הצדדים הכלכליים אינם החשובים ביותר כשמדובר בתעלת-הימים. הצדדים המדיניים חשובים הרבה יותר —

שר מודעי גינני בנידובי

תעלה מחייבת הסכמה ירדנית, ואולי אף שותפות ירדנית, נערכו במשך השנים עשרות פגישות בנושא זה — כולן חשי איות — בין ישראלים וירדנים. חלק מפגישות אלה נערך בין אנשי מיקצוע — מהנדסים ומומחים לענייני מים ואנרגיה, וחלק נערך בהשתתפות אנשי הדרג ה"פוליטי. היה ברור שביצוע התוכנית יתכן רק בעת שלום, אך כמה פוליטיקאים ישראליים עשו בתוכנית שימוש כדי לשמור על הידברות מסויימת עם הירדנים. הנושא המדיני עמד לנוכח עיניה של

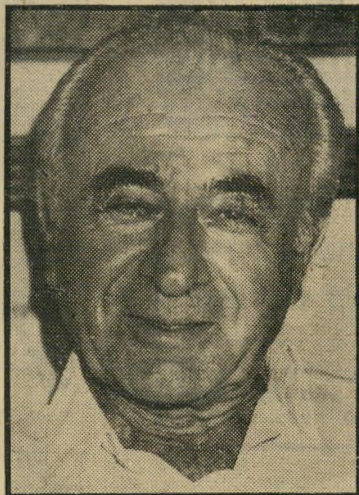
מסכימה לה. עומדים להקים סכר שיאגור את שיטפונות-החורף של הירמון כדי לי נצלם להשקיה. התוצאה תהיה דילדול נוסף של הירדן, הפיכתו לתעלת ביוב. למעשה, וחיסול יס-המלח.

כאשר דיבר לאודר מילק על תעלת-הימים, עמד מצב זה לנגד עיניו. באותה תקופה לא דובר כלל על ניצול התעלה לצורכי הפקת אנרגיה, שכן מחירי הנפט בעולם היו נמוכים ביותר. אך גם עתה יכולה תעלת-הימים לשרת בעיקר מטרה אקולוגית — הצלת יס-המלח. הרווח ה"ר

בניגוד למה שמספרים הוגי תוכנית קטיף למיליונרים יהודיים המבקרים בארץ - ותכנית קטיף תספק במקרה הטוב רק 7% מצורכי האנרגיה של מדינת ישראל

אנרגטי שעשוי לצמוח ממנה הוא שולי, ובשום תנאי לא כדאי לחפור תעלה כזאת רק לצורכי הפקת אנרגיה.

אמת פשוטה זו הוטרפה מפני בעלי-ההון היהודיים שאליהם פנתה ישראל בבקשה לממן את הפרוייקט. בפברואר השנה היתה בארץ משלחת של מיליונרים יהודיים-צרפתיים. אחד מהם, שרשם במחברתו את הנתונים שנמסרו לצרפתים על ידי המסבירים הישראליים, מוכן להישבע

מתנגד גור "תוכנית אזורית"

הוועדה הפרלמנטרית האשימה את מיישרד-החוץ על שלא בחן את ההשלכות המדיניות והבינלאומיות של תוכנית קטיף, והסתפק בבחינת ההשלכות המישפטיות

ב-30 ביוני 1979 יש התייחסויות רבות לבעיות המדיניות הכרוכות בחפירת התעלה. בין השאר נאמר:

"גם אם יתברר כי ניתן לנצל את אפיק הירדן להורמת המים המלוחים יש צורך בבדיקה מדינית (ההדגשה במקור), האם מקובל הדבר על הצד השני."

הוועדה הפרלמנטרית לא הכריעה בין התוכניות השונות שהובאו לפניה. אחת התוכניות, התוכנית הצפונית (מיספר 3 במפה), הוגשה עליידי המתכנן שלמה גור. עלייפי תוכנית זאת, "התוכנית ה"אזורית", עתידה היתה תעלת-הימים לעבור בעמק-הירדן ובעמק בית-שאן, ואחרי-כך בגאון-הירדן. ברור שהיה צורך בהסכמה ירדנית לתוכנית. תוכנית אחרת שהו"ר (המשך בעמוד 77)